

Gedragscode voor sportbegeleiders¹ in het volleybal

Onderstaande gedragsregels draaien allemaal rond kernwaarden die wij als Volley Vlaanderen hoog in het vaandel dragen: respect, integriteit, loyauteit, discretie en fair-play. Volley Vlaanderen wenst met volgende gedragsregels aan te tonen welk gedrag wenselijk is en welk gedrag afgekeurd wordt. De lichamelijke, psychische, sociale en seksuele integriteit van de sporter² dient te worden gerespecteerd. Elke overtreding van de gedragscode, evenals elk misdrijf dat gepleegd wordt, kan tuchtrechtelijk gesanctioneerd worden. Dit betekent dat de persoon in kwestie bijvoorbeeld kan uitgesloten worden als lid van Volley Vlaanderen of van activiteiten die door Volley Vlaanderen georganiseerd worden.

Overkoepelende principes bij de beoefening van volleybal

- Er wordt getraind en aan wedstrijden deelgenomen op een manier waarbij de gezondheid van de sporter en het correct ethisch handelen gewaarborgd wordt, altijd en overal.
- Er wordt specifieke begeleiding voorzien en aandacht besteed aan kinderen door rekening te houden met hun ontwikkelingsniveau en eigenheid, zowel fysiek, als mentaal. De positieve waarden in het jeugdvolleybal worden nagestreefd.
- Sportiviteit, respect en fair-play gelden zowel ten aanzien van clubleden, als ten aanzien van tegenstrevers, trainers, scheidsrechters en supporters. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt betreffende hun geslacht, culturele achtergrond, geartheid, herkomst, sociale status, handicap, geloof of levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal of gezondheidstoestand.
- Regels en reglementen zijn gekend en worden gerespecteerd. Pesterijen, doping, drugs, intimidatie, machtsmisbruik, wedstrijdvervalsing, ongewenst seksueel gedrag, agressie en geweld zijn strikt verboden. Het plegen van misdrijven is uit den boze. Eenieder dient hiertoe zijn/haar steentje bij te dragen. Neem je verantwoordelijkheid op als je dingen ziet/hoort die in strijd zijn met deze gedragscode.
- De sporter wordt beschermd tegen de negatieve effecten die volleybal kan veroorzaken zoals prestatiedruk, blessures of gezondheidsrisico's.

¹ De term sportbegeleider dient heel ruim te worden genomen. Betreft iedereen die nabij betrokken is bij het volleybal (trainer, coach, scheidsrechter, ploegverantwoordelijke,...).

² De term 'sporter' duidt op de algemene benaming voor eenieder die op een actieve manier volleybal beoefent.

De gedragsregels

1. Algemeen

Van een sportbegeleider wordt verwacht dat hij/zij ernstig handelt en dat hij/zij zich bewust is van zijn voorbeeldfunctie. Concreet wil dit zeggen dat hij/zij handelt overeenkomstig de geldende standaard en opleiding, waarbij het er niet toe doet of de sportbegeleider al dan niet een vergoeding voor zijn begeleiding ontvangt.

In het bijzonder dient de sportbegeleider minstens volgende gedragsregels te respecteren:

- De sportbegeleider zorgt voor een gezonde, ethische en veilige sportomgeving, waarin veiligheid gewaarborgd is (en ook zo wordt ervaren) en hij/zij houdt zich aan de veiligheidsvoorschriften. De sportbegeleider is open en alert voor waarschuwingssignalen op dat vlak, en aarzelt niet om signalen door te geven aan het clubbestuur, vertrouwenspersoon (club of federatie API).
- De sportbegeleider kent en handelt naar de regels en de richtlijnen, informeert de sporter erover (bv. deel te laten nemen aan informatiemomenten), en ziet erop toe dat de reglementen, regels, gedragscode en andere normen door eenieder toegepast worden.
- De sportbegeleider is zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring, functies en relevante feiten vóór en gedurende zijn/haar aanstelling als sportbegeleider. De sportbegeleider die een relatie heeft met een sporter, informeert onmiddellijk het clubbestuur hierover.
- De sportbegeleider is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor het volleybal in diskrediet wordt gebracht. Hij/zij gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van kwetsende en/of beledigende opmerkingen. Dit geldt zowel bij rechtstreekse contacten met anderen, als bij het gebruik van communicatiekanalen zoals sociale media, apps, internet of het maken van geluids- of beeldmateriaal.
- De sportbegeleider respecteert de waardigheid van elke persoon, sluit niemand uit en zal geen discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen maken en gedragingen stellen. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele oriëntatie, culturele achtergrond, leeftijd, beperking of andere kenmerken.
- De sportbegeleider is zich bewust van machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid. Hij/zij misbruikt de positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen.

- De sportbegeleider neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van het volleybal. Wanneer iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, meldt de sportbegeleider dit onmiddellijk aan het clubbestuur.
- De sportbegeleider stelt nooit informatie beschikbaar aan derden die nog niet openbaar gemaakt is en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Hij/zij wedt niet op de competitiewedstrijden en -competitie van de club waarin hij betrokken is.
- In de nabije aanwezigheid van minderjarige sporters beperkt de sportbegeleider zijn/haar alcoholgebruik en rookt hij/zij niet.

2. Specifieke bepalingen omtrent seksueel grensoverschrijdend gedrag

Het is belangrijk om extra aandacht te schenken aan de fysieke en seksuele integriteit van de sporter die steeds wordt gerespecteerd.

- De sportbegeleider neemt **niet deel aan seksueel grensoverschrijdend gedrag**, noch zal hij/zij anderen daartoe aanmoedigen.
 - De sportbegeleider zal door feitelijke interventie een duidelijke vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag waarvan hij/zij getuige is of waarvan hij/zij op de hoogte wordt gesteld onmiddellijk (doen laten) stoppen en de nodige hulp (laten) bieden aan het slachtoffer.
 - De sportbegeleider zal enkel sporttechnische fysieke handelingen m.b.t. de sporter verrichten die tot zijn bekwaamheid en taken behoren en/of voor de sportbeoefening noodzakelijk zijn. De sportbegeleider zorgt ervoor dat daar waar lichamelijk contact noodzakelijk en functioneel is voor het beoefenen van volleybal, hij/zij de bedoeling van de handeling duidelijk maakt.
 - De sportbegeleider zal geen seksueel of erotisch geladen sfeer creëren (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving, etc.) of aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren. De sportbegeleider zal zijn begeleiderstaken rondom en tijdens een sportactiviteit correct uitvoeren zodat geen gelegenheid ontstaat voor seksueel grensoverschrijdend gedrag.

- De sportbegeleider houdt rekening met wat de sporter mogelijk als seksueel intimiderend kan ervaren (bijvoorbeeld iemand naar zich toe trekken om te kussen bij begroeting en afscheid, zich tegen de sporter aandrukken en andere ongewenste aanrakingen).
- De sportbegeleider zal zich onthouden van seksueel getinte opmerkingen, schunnigheden, ontboezemingen over eigen of andermans seksleven, via eender welk communicatiemiddel.
- De sportbegeleider mag niet ingaan op seksuele/erotische verlangens of fantasieën van een seksueel minderjarige sporter (< 16 jaar).
- De sportbegeleider zal onmiddellijk **melding doen van een incident** of situatie m.b.t. seksueel grensoverschrijdend gedrag bij de vertrouwenspersoon (club of federatie API). De sportbegeleider mag anderen (zoals een sporter, een andere begeleider of een bestuurder³) niet ontmoedigen of beletten om melding te doen of een klacht in te dienen inzake seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- De sportbegeleider zal zich ervan onthouden de sporter te behandelen op een wijze die de sporter in zijn/haar **waardigheid** aantast én verder in het **privéleven** van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijke gestelde doel. De sportbegeleider zal tijdens alle clubactiviteiten (wedstrijden, trainingen, eetdagen,...) **gereserveerd** en met **respect** omgaan met de sporter in de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de slaapkamer.

Zo zal de sportbegeleider:

- zich niet onnodig en/of zonder toestemming van de sporter bevinden in of naar binnen kijken/gluren in ruimtes die door de sporter worden gebruikt als privéruimtes (zoals douches, kleedkamers, toiletten, slaapkamers en soortgelijke ruimtes), waarin de sporter mag veronderstellen zich te kunnen gedragen alsof hij/zij alleen en ongezien is.
- de sporter niet bij herhaling of op systematische wijze privé alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen wanneer deze ontmoeting vanuit de begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid.

³ De term 'bestuurder' dient heel ruim te worden genomen. Het betreft iedereen die nabij betrokken is bij het extra-sportief gebeuren (bv. voorzitter, secretaris, vrijwilligers, ...).

- de sporter op geen enkele wijze systematisch isoleren en niet systematisch een één-op-één relatie tussen sportbegeleider en sporter realiseren, zonder dat daar sporttechnische redenen voor zijn.
- De sportbegeleider zal zich **onthouden van elke vorm van seksueel of emotioneel machtsmisbruik of intimidatie** tegenover de sporter.

Zo zal de sportbegeleider:

- geen dwang uitoefenen of op een of andere manier misbruik maken van het machtsverschil dat bestaat tussen hem/haar en de sporter, met het duidelijke oogmerk de sporter tot seksuele handelingen te dwingen, daartoe te verleiden of te overhalen, of die te dulden.
- geen (im)materiële voordelen of vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling (seksuele) tegenprestaties te vragen.
- De sportbegeleider zal meewerken aan het intern/extern (voor)onderzoek en de interne tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. seksueel grensoverschrijdend gedrag bij een tuchtcommissie of onderzoeksinstantie in behandeling is. Hij/zij zal gevolg geven aan een oproeping voor de tuchtcommissie.

Contact federatie API (AanspreekPunt Integriteit):

vertrouwenspersoon@volleyvlaanderen.be

02/257.16.04